

"Яким образом я можу існувати в цьому світі?"

Особистість несе в своїй свідомості ментальну модель миру - суб'єктивний образ об'єктивного існування миру поза нами. Ця модель є продуктом діяльності внутрішніх сил особистості й зовнішніх сил і відбиває загальний рівень суспільної свідомості. У стабільному суспільстві образи, що становлять картину миру й визначають поведінку людини, змінюються повільно. Напроти, в мінливому суспільстві, що швидко розвивається, індивід повинен постійно перебудовувати свою сукупність вистав відповідно до цих змін, коректуючи власну ментальну модель. Якщо вистави запізнюються в порівнянні з зовнішніми змінами, реакції індивіда на світ стають неадекватні.

Забезпечуючи відтворення інтелектуального потенціалу й набору розповсюджених у суспільстві ментальних образів, на рівні освітніх установ характер такого відтворення диференціюється залежно від того, який саме рівень і спрямованість відтворення користується попитом у даній ситуації. Дослідження змісту, переданого в ході освіти, форм, які ухвалюють процес передачі знань і навичок у рамках тієї або іншої культурної спільності, методів передачі змісту, дозволяє з'ясувати, які культурні запозичення відбувалися в сфері освіти і які зміни в результаті перетерплювала національна ментальність.

Функція соціалізації. Соціалізація - це процес включення індивіда в суспільство через засвоєння їм поведінкових шаблонів реагування на різні соціальні ситуації й нагромадження соціального досвіду, засвоєння нормативних орієнтирів діяльності й основних культурних цінностей, розвиток здатностей і практики участі в погоджених діях на основі конвенціональних норм.

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ РОЗРОБКИ І РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ КОМПЛЕКСНОГО СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

*Сорока М.П., к.е.н.,
Рівненський гуманітарний університет*

Макроекономічна форма стратегічного планування окреслює цілі розвитку національної економіки на тривалій період, є невід'ємною складовою економічної політики на перспективу і передбачає оптимізацію макропроцесів для встановлення динамічної

рівноваги. З метою її досягнення плануються темпи науково-технічного прогресу, вдосконалення макроструктури економіки, крупні зрушення в територіальному розміщенні продуктивних сил і залучення в господарський оборот нових природних ресурсів, суттєві галузеві зрушення, зміни життєвого рівня населення.

На різних стадіях суспільного відтворення в довгостроковій перспективі проявляється неспроможність ринку підтримувати його збалансованість. Це зумовлює відмінні за видами діяльності форми стратегічного планування, які виконують репродуктивну функцію, спрямовуючись на підтримання встановлених темпів та пропорцій суспільного відтворення, охоплюючи всі його стадії, забезпечуючи їх взаємозв'язок і збалансований розвиток [2, с. 182].

На першій стадії виробнича форма стратегічного планування виявляє довгострокові цілі для виробництва необхідної суспільству продукції, шляхи підвищення його ефективності і вдосконалення структури. Така форма оптимізує довгострокові пропорції між галузями і секторами національної економіки. Це досягається за рахунок реалізації довгострокових науково-технічних програм, структурної перебудови народного господарства, вирішення крупних суспільних і економічних задач, комплексного освоєння нових регіонів.

Наступна, розподільча форма стратегічного планування окреслює цілі, розподілу і перерозподілу доходу в, тому числі: забезпечення сприятливих умов для розширеного відтворення, зростання рівня життя населення, посилення заінтересованості працівників у підвищенні ефективності суспільного виробництва. Досягненню зазначеного сприяють виявлення перспектив розподілу факторів виробництва, створених засобів і предметів праці, раціональне поєднання інтенсифікації суспільного виробництва з підвищенням його соціальної спрямованості, посилення мотивації економічної діяльності, вдосконалення системи розподілу.

Обмінна форма стратегічного планування визначає шляхи доведення стратегічно важливих продуктів праці, що вироблятимуться, до їх споживачів на основі державних замовлень, господарчих договорів між виробниками і споживачами при мінімумі трансакційних та інших витрат обміну. У виявлених напрямках балансуються пропорції обміну між підрозділами суспільного виробництва: виробництвом соціального продукту, виробництвом засобів виробництва, виробництвом предметів споживання, невиробничою сферою.

Споживча форма стратегічного планування націлена на підвищення життєвого рівня населення, задоволення його потреб на основі використання довгострокових тенденцій у споживанні виробничих ресурсів, життєвих благ, динаміки їх наявних запасів при визначенні напрямів їх найбільш економного використання. Відповідно такої спрямованості оптимізуються пропорції матеріально-речової структури предметів споживання, виробничих ресурсів. Зазначене досягається переважно за допомогою довгострокових заходів інноваційної, промислової, екологічної та соціальної політики.

Сучасні трансформаційні процеси породжують необхідність, погоджувати довгострокові економічні інтереси у різних соціально-економічних укладах зумовлює такі форми стратегічного планування як план, господарчі договори (контракти), держзамовлення, контрольні цифри, нормативи. Їх взаємодія сприяє гармонійному цілеспрямованому поєднанню різноманітних інтересів у довгостроковій перспективі [1, с. 29].

В стратегічному плані напрями ув'язки економічних інтересів відображаються через основні цілі, заходи, соціально-економічні стратегії, послідовність їх втілення, сукупність яких утворює в складі стратегічного плану цільову, зведену, організаційну частини. В першу з них (цільову) включаються положення (ціль, об'єкт та інше), загальні для всіх показників і завдань стратегічного плану. Зведена частина складається з орієнтирів розвитку, втілених у переліку заходів і відповідних показниках. Організаційна частина конкретизує суб'єктів, тривалість впровадження, виконавців та інші пояснення щодо втілення стратегічного плану. Останній також вміщує стратегію в повному обсязі у додатку, а її кінцеві, ресурсні показники, найважливіші завдання – у відповідних частинах.

В будь-яких соціально-економічних умовах стратегічне планування виконує певне призначення, адекватно якому використовуються його форми. Вирішення завдань перехідних процесів у вітчизняній економіці актуалізує, серед останніх, саме трансформаційні складові. Господарські перетворення впливають на узгодження довгострокових економічних інтересів власників, визначаючи сфери їх найповнішої реалізації. У кожній них стратегічна ув'язка інтересів обумовлює залучення необхідних факторів виробництва та способи їх поєднання, а адекватна реалізація цих інтересів передбачає відповідне навантаження трансформаційних елементів стратегічного планування. Їх різноманітність функціонально поєднується на рівні складових системи, а адекватна її компонентам

форма ефективності конкретизується в показниках. Останні, характеризуючи кожну складову системи трансформаційних форм, утворюють відповідну систему показників ефективності. Сутність трансформаційних форм стратегічного планування та оцінка їх ефективності визначаються генезою перехідних економічних процесів формальними засобами.

Фактично приватизувалися лише доходи від функціонування цих об'єктів господарювання. З них через “штучні схеми” вилучалися “приватизовані” обігові кошти, що негативно позначалося на швидкості обороту виробничих фондів, витратах виробництва, його доходності, цінності акціонерного капіталу. Невисока вартість цінних паперів на приватизовані об'єкти і низька їх ліквідність, а також нерозвиненість фондового ринку для перепродажу сприяли тимчасовому “консервуванню” власності серед населення. Його формальний статус власника не сприяв реалізації відповідних економічних інтересів і, таким чином, в процесі формальної приватизації ефективний власник не сформувався.

Література.

1. Варналій З.С., Мокій А.І., Новикова О.Ф., Романюк О.Ф., Романюк С.А. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку: Монографія / Національний ін-т стратегічних досліджень / З.С. Варналій (ред.). — К. : Знання України, 2005. — 498с.

2. Кузьменко Л.М. Управление функционированием и развитием экономики региона: монография/ НАН Украины. Ин-т экономики промышленности. – Донецк, 2004. – 284с.

ПРОБЛЕМИ БЕНЧМАРКІНГУ В УКРАЇНІ

**Сухомлин Д.О., студент*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

Бенчмаркінг — безупинний систематичний пошук і впровадження найкращих практик, що приведуть організацію до досконалішої форми. Дієвий інструмент для визначення становища

* Науковий керівник – Зайка С.О., ст. викладач